

LIBRIS

We know
books

Bogdan Teodorescu • Corina Andrei

ISTORIE

Caietul elevului

CLASA A IV-A

CORINT
EDUCAȚIONAL

CUPRINS

Cuvânt-înainte	3
Timpul și spațiul istoric. Sursele istorice	4
Trecutul și prezentul familiei mele	6
Viața în comunitatea locală și națională	8
Copilăria de ieri și de azi	10
Popoare de ieri	12
Popoare de azi	16
Cunoașterea lumii prin călători	20
Recapitulare	22
Evaluare	23
Legende și scrieri ale anticilor despre daci și romani	24
Figuri legendare din trecutul Țărilor Române	26
Voievozi și domnitori români	28
Transilvania – spațiu multiethnic	34
Personalități ale minorităților	36
Recapitulare	38
Evaluare	39
Alexandru Ioan Cuza și Unirea	40
Domnia lui Carol I	42
Eroi ai Primului Război Mondial	44
Regele Ferdinand și Marea Unire	46
România în timpul celui de-al Doilea Război Mondial	48
Comunismul și Revoluția din 1989	50
Aderarea la NATO și intrarea în Uniunea Europeană	52
Recapitulare	54
Evaluare	57
Locuri istorice din comunitatea locală	58
Așezări și construcții dacice, grecești și romane	60
Castele și cetăți din România	62
Ctitorii ale domnitorilor din Țările Române	66
Monumente și locuri din România incluse în patrimoniul UNESCO	68
Recapitulare	72
Evaluare	73
Recapitulare finală	74
Evaluare finală	79

LIBRISTIMPUL ȘI SPAȚIUL ISTORIC.

We know books

SURSELE ISTORICE

DESCOPERĂ

1. Dezleagă înțelesul cugetărilor de mai jos.

„Istoria este cea dintâi carte a unei nații. Într-însa ea își vede trecutul, prezentul și viitorul.”

(Nicolae Bălcescu)

„Un popor care nu-și cunoaște istoria este ca un copil care nu-și cunoaște părinții.”

(Nicolae Iorga)

2. Scrie părerea ta referitoare la studiul istoriei.

3. Ce este un istoric? Ce însușiri crezi că trebuie să aibă acesta?

EXERSEAZĂ

1. Stabilește care propoziție este adevărată (A) și care este falsă (F).

- Istoria este știința care studiază trecutul, dezvoltarea unei comunități, a unui popor, de la apariție până în prezent.
- Inscriptiile, documentele, hărțile sunt surse istorice nescrise.
- Harta este o reprezentare în plan, simplificată și generalizată, a unei suprafețe.
- Când studiem istoria nu putem folosi informații aflate la alte discipline.
- Arheologul descoperă și interpretează surse istorice.

2. Alcătuieste propoziții, folosind trei cuvinte care reprezintă surse istorice nescrise.

3. Observă imaginile, apoi clasifică izvoarele istorice în tabelul de mai jos.

Surse scrise	Surse nescrise

4. Scrie câți ani sunt într-un:

➤ deceniu _____; ➤ secol _____; ➤ mileniu _____.

5. Unește fiecare an cu secolul corespunzător.

920

1263

1546

1732

1881

2017

XIX

XVI

XVIII

X

XIII

XXI

EXPERIMENTEAZĂ

- Vizitează un muzeu de istorie, apoi prezintă un izvor scris/nescris care te-a impresionat.
-
-
-

Mapa micului istoric

- Caută, decupează și lipește pe o fișă imagini în care se regăsesc izvoare istorice scrise și izvoare istorice nescrise.
- Citește povestirea istorică „Hora de la Frumușica”, de Dumitru Almaș.

TRECUTUL ȘI PREZENTUL FAMILIEI MELE

DESCOPERĂ

1. Citește fragmentele de mai jos. Ce poți spune despre familia autorului?

„Nu știu alții cum sunt, dar eu, când mă gândesc la locul nașterii mele, la casa părintească (...), parcă-mi saltă și acum inima de bucurie! Și, Doamne, frumos era pe atunci, căci și părinții, și frații, și surorile îmi erau sănătoși și casa ne era îndestulată (...).

Așa era mama în vremea copilăriei mele, plină de minunății, (...) și mi-aduc bine aminte, căci brațele ei m-au legănat (...).

Când venea tata noaptea de la pădure, înghețat de frig și plin de promoroacă, noi îl spăriam sărindu-i în spate pe întuneric. Și el ne săruta mereu pe fiecare.”

(Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*)

2. Ce sentimente trăiește autorul, când își amintește de părinți?

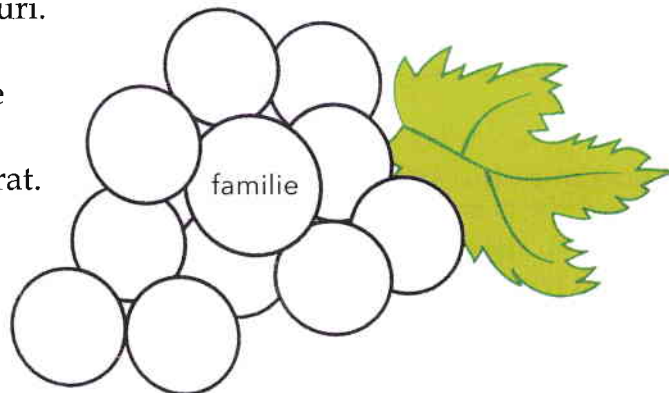
EXERSEAZĂ

1. Stabilește care propoziție este adevărată (A) și care este falsă (F).

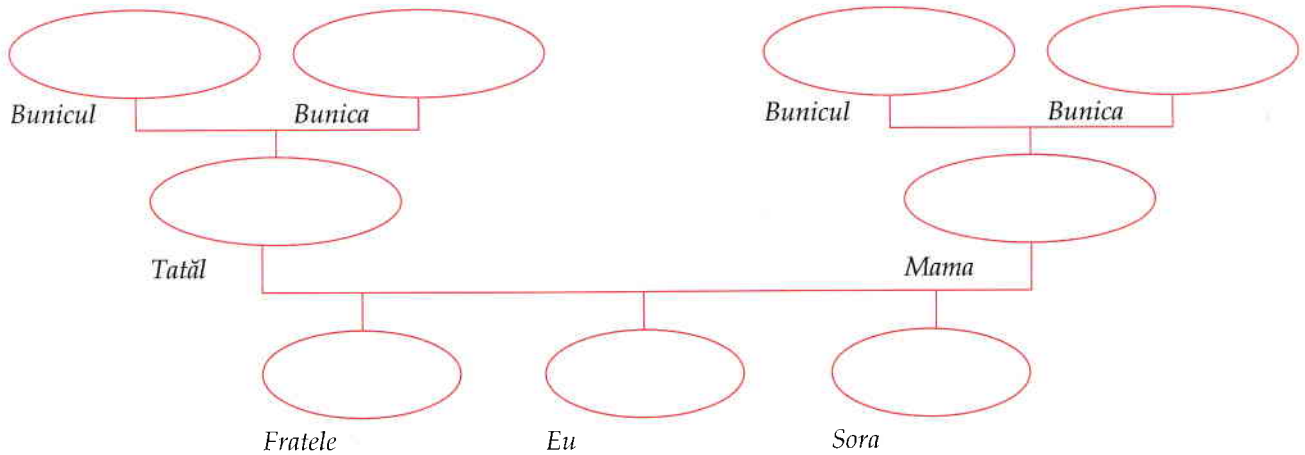
- Familia asigură dragoste, protecție și încredere membrilor săi.
- Toți membrii unei familii fac parte din aceeași generație.
- Legăturile de căsătorie și de rudenie sunt la baza familiei.
- Membrii familiei au aceleași drepturi.

2. Pe ce se bazează relațiile existente între membrii familiei tale?

Completează CIORCHINELE alăturat.

3. Folosind schema de mai jos, realizează arborele genealogic al familiei tale, completând numele și data nașterii.

4. Așază în ordine cronologică datele de naștere ale membrilor familiei tale.

5. Notează principalele evenimente care se petrec în viața unei familii.

EXPERIMENTEAZĂ

• Fiecare familie are istoria ei. Care este istoria familiei tale?

Ai în vedere următoarele repere:

- data căsătoriei părinților tăi;
- originea numelui;
- familiile din care provin părinții tăi;
- evenimente importante;
- sărbători în familie;
- tradiții și obiceiuri.

Mapa micului istoric

- Întocmește un album cu strămoșii familiei tale. Așază fotografiile în ordinea cronologică a desfășurării evenimentelor la care aceștia au participat.

LIBRIS

We know books

VIATA ÎN COMUNITATEA LOCALĂ ȘI NAȚIONALĂ

DESCOPERĂ

- Citește fragmentul de mai jos, apoi rezolvă cerințele.

„Dragu-mi era satul nostru (...), dragi-mi erau tata și mama, frații și surorile, și băieții satului, tovarășii mei din copilărie.(...) Asemenea, dragi-mi erau șezătorile și clăcile, horele și petrecerile din sat, la care luam parte cu cea mai mare însuflețire.(...)”

Și-apoi Humuleștii, pe vremea aceea, nu erau numai așa, un sat de oameni fără căpătâi, ci sat vechi, răzășesc, (...) cu oameni tot unul și unul (...); cu preoți și dascăli de făceau mare cinste satului lor.”

(Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*)

a. Care sunt personajele la care face referire autorul?

b. Despre ce evenimente din viața satului vorbește autorul?

c. Care este rolul preotului în comunitate? Dar al dascălului?

d. Caută în dicționar cuvintele necunoscute pentru o mai bună înțelegere a textului.

EXERSEAZĂ

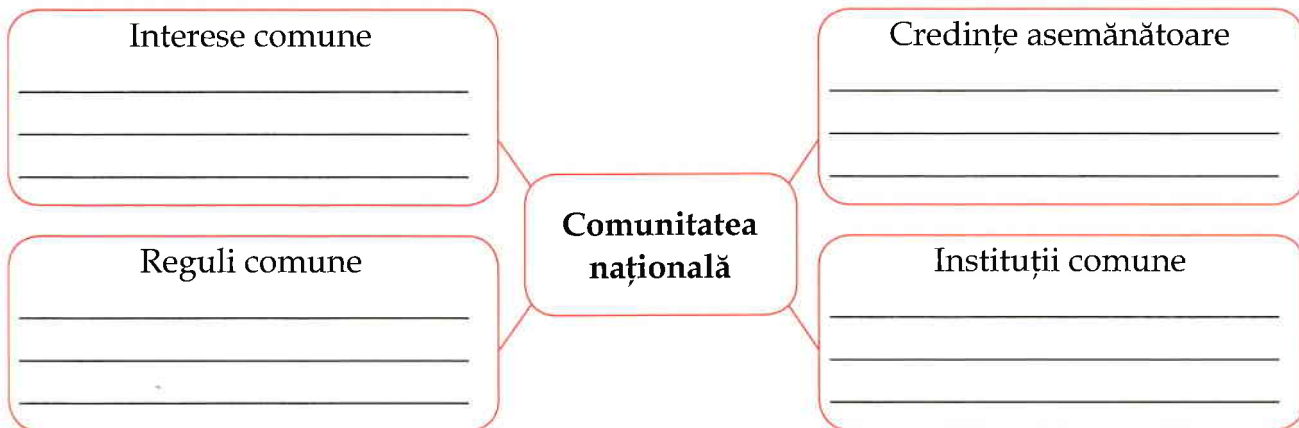
1. Unește corespunzător:

➤ grup de oameni cu aceleași interese care populează un teritoriu comun;	➤ comunitate locală
➤ toți oamenii care trăiesc într-o localitate;	➤ monument istoric
➤ construcție ridicată în cinstea unui eveniment;	➤ comunitate
➤ sărbătoarea tuturor românilor;	➤ instituții ale comunității locale
➤ școala, primăria, biserica, poliția.	➤ 1 Decembrie

2. Stabilește care propoziție este adevărată (A) și care este falsă (F).

- Oamenii dintr-o comunitate au obiceiuri și interese comune.
- Comunitățile au apărut de curând.
- Primăria, biserica, poliția, școala sunt instituții importante din comunitățile locale.
- Informații despre trecutul unei localități poți găsi la muzeu.

3. Completează:

EXPERIMENTEAZĂ

- Caută informații despre localitatea natală, apoi completează:

FIȘA LOCALITĂȚII

Numele: _____

Atestare documentară (vechime): _____

Caracteristici geografice ale zonei: _____

Localități învecinate: _____

Număr de locuitori: _____

Instituții: _____

Monumente istorice: _____

Personalități: _____

Tradiții și obiceiuri: _____

Mapa micului istoric

- Realizează un album cu fotografii ale localității tale din trecut și din prezent. Ce s-a schimbat?
- Prezintă un obicei din localitatea ta.